

JOSIP LUETIĆ: 1000 GODINA DUBROVAČKOG BRODARSTVA

Dubrovački pomorski povjesničar Jozo Luetić, direktor Pomorskog muzeja u Dubrovniku, početkom 1970. godine objavio je u izdanju izdavačkog poduzeća »Zora« u Zagrebu svoju monografiju pod naslovom »1000 godina dubrovačkog brodarstva«. Ova monografija ujedno je i rezultat njegova dugogodišnjeg proučavanja arhive dubrovačke Republike, u kojoj je autor našao veoma vrijedan materijal pomorske orijentacije Republike kroz vjekove njenog postojanja.

Tema koju je autor raspravio samo je dopuna dosadašnjih njegovih razmatranja pomorstva Republike u pojedinim stoljećima, u pojedinim fazama, o tipovima brodova koji su se nalazili u sklopu dubrovačke mornarice, o pomorcima, brodovlasnicima, zapovjednicima, trgovcima, pomorsko-trgovačkim vezama Dubrovnika s trgovačkim središtima u Jadranu, u Sredozemlju i u dalekim prekomorskim gravitacionim centrima.

Dubrovačko pomorstvo bilo je usko povezano u svom razvoju, svojim plovidbenim pravcima — i ostalim našim pomorskim centrima, s Bokom Kotorskom, Dalmacijom, Senjom, Rijekom, s Hrvatskim primorjem, Istrom i istarskim otocima, a zatim i s Trstom. Ta povezanost doista je bila konstantna i dobro ustaljena, kako autor u svojim razmatranjima tvrdi. Radilo se o uvozu građe za brodove, o dolasku pomoraca i trgovaca sa Hrvatskog primorja i iz Istre. Zanimljiva je penetracija jednog tipa broda poznatog u 16. stoljeću u pomorskim središtima Hrvatskog primorja i istarskih otoka. Radi se, naime, o brodu tipa »grip«, koji je vrlo prikladan za plovidbu uz našu jadransku obalu. Autor ističe da je njegova domovina Hrvatsko primorje i Istra, gdje je nastao, te da se održao u plovidbi zbog svoje nautičke i manevarske sposobnosti vrlo dugo.

U 18. stoljeću — koje označava sloboda plovidbe i trgovanja na Jadranskom moru nakon što je ma-

laksala prevlast Mletačke Republike — ove veze Dubrovnika s Hrvatskim primorjem i istarskim otocima veoma su izražajne. Autor ističe da su u 18. stoljeću na dubrovačkim brodovima služili mnogi pomorci porijeklom izvan teritorija Republike s istočne jadranske obale — pogotovo iz Hrvatskog primorja i Istre. U jednoj evidenciji koju donosi Luetić nalazimo prezimena pomoraca s otoka Krka.

Pri kraju želim istaći da je pristupačno pisana Luetićeva publikacija namijenjena onima koje zanima pomorska prošlost Dubrovnika. Iako publicistički dobra, istovremeno počiva na znanstvenim kriterijima i na arhivskom materijalu — pa može zamijeniti, na neki način, danas već rijetke knjige o našem pomorstvu — Bare Poparića, profesora Carića i uvaženog pomorskog historičara profesora Grge Novaka.

Uvjeren sam da je autor na taj način pristupajući razlaganju tisuću godina dubrovačkog brodarstva uspio pružiti širokim slojevima čitača, koje zanima prošlost Dubrovnika na moru, zaokruženi pogled širokog dijapazona na djelatnost Dubrovnika na moru, od prvih početaka kada se javlja sloboda Dubrovnika do ukinuća Dubrovačke Republike.

R. F. Barbalčić

JADRANSKI ZBORNIK VII 1966—1969.

Sedmi svezak »Jadranskog zbornika« u izdanju Povijesnog društva Hrvatske — podružnice u Rijeci i Puli, tiskan 1969. godine, izišao je tri godine nakon šestog broja. Ta činjenica govori da sigurno postoji niz problema oko izdavanja ovog historijskog časopisa. Doduše tematika članaka i u ovom svesku »Jadranskog zbornika« je raznolika: od napisa s područja arheologije do priloga iz političke povijesti a svi se odnose na područje zapadne Hrvatske (Hrvatsko primorje, Gorski kotar i Istru). Objavljeni su i

KRČKI ZBORNIK

2

**KRK
1971**

KRČKI ZBORNIK

POVIJESNOG DRUŠTVA OTOKA KRKA
PODRUŽNICE POVIJESNOG DRUŠTVA HRVATSKE

SVEZAK 2

Urednički odbor:

dr BRANKO FUČIĆ
PETAR STRČIĆ (glavni urednik)
RIKARD ŽIC
RUDOLF ŽIC

Ovaj je svezak uredio:

PETAR STRČIĆ

Slika na koricama: MILA KUMBATOVIĆ (Motiv grba Omišlja)